

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs / Curso
2023-2024

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>								
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Etnomusicologia I <i>Etnomusicología I</i>							
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	4	Curs <i>Curso</i>	1	Semestre <i>Semestre</i>	Anual			
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Específica	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Castellano/ Valencià			
Matèria <i>Materia</i>	Mètodes i fonts per a la investigació <i>Métodos y fuentes para la investigación</i>							
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Música							
Especialitat <i>Especialidad</i>	Musicologia <i>Musicología</i>							
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música Òscar Esplà d'Alacant <i>Conservatorio Superior de Música Óscar Esplá d'Alicante</i>							
Departament <i>Departamento</i>	Departament de Musicologia i Pedagogia <i>Departamento de Musicología y Pedagogía</i>							
Professorat <i>Profesorado</i>	Elena Moya Juan							
e-mail <i>e-mail</i>	emoyajuan@csmalicante.com							

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<p>La asignatura tiene como objetivo el estudio de la música en su contexto sociocultural y los métodos y procedimientos necesarios para la investigación etnomusicológica, con la finalidad de dotar a los futuros profesionales de las herramientas más adecuadas para el ejercicio de su labor investigadora.</p> <p><i>L'assignatura té com a objectiu l'estudi de la música en el seu context sociocultural i els mètodes i procediments necessaris per a la investigació etnomusicològica, amb la finalitat de dotar als futurs professionals de les ferramentes més adequades per a l'exercici de la seua labor investigadora.</i></p>

1.2 Coneixements previs <i>Conocimientos previos</i>
<p>Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació <i>Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación</i></p> <p>La etnomusicología tiene como objetivo el estudio de los fenómenos musicales dentro de su contexto sociocultural y la aproximación a estas manifestaciones propias de diferentes realidades sociales por medio de la investigación científica. La complejidad de las realidades a investigar exige un punto de vista multidisciplinar que implica la antropología, la sociología, el análisis musical y unos procedimientos metodológicos que se adapten a cada realidad estudiada. Por tanto, es necesario tener una buena formación metodológica que el alumnado habrá obtenido en la asignatura de Metodología de la investigación. Los recursos analíticos musicales</p>

se habrán adquirido en las asignaturas de Análisis y Musicología aplicada, y la capacidad de reconocer materiales musicales y melodías y su transcripción se habrán conseguido en la asignatura de Educación auditiva.

L'etnomusicologia té com a objectiu l'estudi dels fenòmens musicals dins del seu context sociocultural i l'aproximació a estes manifestacions pròpies de diferents realitats socials per mitjà de la investigació científica. La complexitat de les realitats a investigar exigix un punt de vista multidisciplinària que implica l'antropologia, la sociologia, l'anàlisi musical i uns procediments metodològics que s'adapten a cada realitat estudiada. Per tant, és necessari tindre una bona formació metodològica que l'alumnat haurà obtingut en l'assignatura de Metodologia de la investigació. Els recursos analítics musicals s'hauran adquirit en les assignatures d'Anàlisi i Musicologia aplicada, i la capacitat de reconéixer materials musicals i melodies i la seua transcripció s'hauran aconseguit en l'assignatura d'Educació auditiva.

2 Competències de l'assignatura Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)

Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

CT2 Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente. *bastante*

CT4 Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación. *bastante*

CT8 Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos. *mucho*

CG11 Estar familiarizado con un repertorio amplio y actualizado, centrado en su especialidad pero abierto a otras tradiciones. Reconocer los rasgos estilísticos que caracterizan a dicho repertorio y poder describirlos de forma clara y completa. *mucho*

CG14 Conocer el desarrollo histórico de la música en sus diferentes tradiciones, desde una perspectiva crítica que sitúe el desarrollo del arte musical en un contexto social y cultural. *mucho*

CG17 Estar familiarizado con los diferentes estilos y prácticas musicales que le permitan entender, en un contexto cultural más amplio, su propio campo de actividad y enriquecerlo. *bastante*

CE1 Conocer la estructura musical de las obras de los distintos repertorios de la tradición occidental y de otras, con capacidad de valorar plenamente sus aspectos sintácticos y sonoros. *mucho*

CE2 Conocer las condiciones artísticas, históricas y sociales en las que se ha desarrollado la creación musical y la práctica interpretativa. *bastante*

CT2 Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament. prou

CT4 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació. prou

CT8 Desenrotllar raonada i críticament idees i arguments. molt

CG11 Estar familiaritzat amb un repòrtori ampli i actualitzat, centrat en la seua especialitat però obert a altres tradicions. Reconéixer els trets estilístics que caracteritzen al dit repòrtori i poder descriure'ls de forma clara i completa. molt

CG14 Conéixer el desenrotllament històric de la música en les seues diferents tradicions, des d'una perspectiva crítica que situe el desenrotllament de l'art musical en un context social i cultural. molt

CG17 Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permeten entendre, en un context cultural més ampli, el seu propi camp d'activitat i enriquir-ho. Prou

CE1 Conéixer l'estructura musical de les obres dels distints repertoris de la tradició occidental i d'altres, amb capacitat de valorar plenament els seus aspectes sintàctics i sonors. molt

CE2 Conéixer les condicions artístiques, històriques i socials en les que s'ha desenrotllat la creació musical i la pràctica interpretativa. prou

3 Resultats d'aprenentatge

Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
R1. Conocer las características propias de la disciplina, su objeto de estudio, sus métodos de trabajo, así como su historia. <i>R1. Conéixer les característiques pròpies de la disciplina, el seu objecte d'estudi, els seus mètodes de treball, així com la seua història.</i>	CT9, CG11, CE6
R2. Ser capaz de leer bibliografía especializada captando matices, limitaciones, así como las perspectivas científicas de que determinan los estudios. <i>R2. Ser capaç de llegir bibliografia especialitzada captant matisos, limitacions, així com les perspectives científiques que determinen els estudis.</i>	CT9, CT16, CG18, CE1, CE6
R3. Escribir con corrección y emite tanto oralmente como por escrito evaluaciones y síntesis significativas en relación con los temas discutidos o lecturas trabajadas. <i>R3. Escriure amb correcció i emet tant oralment com per escrit evaluacions i síntesis significatives en relació amb els temes discussos o lectures treballades.</i>	CT2, CT9, CT16, CG11, CG18, CE1, CE2, CE6
R4. Aplicar algunos de los métodos propios de la disciplina, incluyendo el trabajo de campo. <i>R4. Aplicar alguns dels mètodes propis de la disciplina, incloent el treball de camp</i>	CT2, CT9, CT16, CG11, CG18, CE1, CE2, CE6

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o compliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser evaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge

Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje

Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes, ... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas, ...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
BLOQUE I. Definición, objeto, historia y método de la etnomusicología. <i>BLOC I. Definició, objecte, història i mètode de l'etnomusicologia.</i>	
1. Definición y objeto de la etnomusicología <i>1. Definició i objecte de l'etnomusicologia</i>	5 ses.

2. Antecedentes, origen y evolución de la disciplina etnomusicológica <i>2. Antecedents, origen i evolució de la disciplina etnomusicològica</i>	3 ses.
3. Las diferentes escuelas. <i>3. Les diferents escoles.</i>	2 ses.
4. Relación de la etnomusicología con otras disciplinas. <i>4. Relació de l'etnomusicologia amb altres disciplines.</i>	3 ses.
BLOQUE II. Metodología de la investigación etnomusicológica. <i>BLOC II. Metodología de la investigació etnomusicològica.</i>	
5. Líneas de investigación. <i>5. Línies d'investigació.</i>	7 ses.
6. El Trabajo de campo: etapas de la investigación y perfil del investigador. <i>6. El Treball de camp: etapes de la investigació i perfil de l'investigador.</i>	3 ses.
7. La transcripción: problemática, recursos y métodos. <i>7. La transcripció: problemàtica, recursos i mètodes.</i>	2 ses.
8. Metodología de análisis de la música. <i>8. Metodologia d'anàlisi de la música.</i>	2 ses.

5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>			
5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodología d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprendentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volum trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Clases teóricas de exposición magistral <i>Classes teòriques d'exposició magistral</i>	1,2,3,4,5	35
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Prácticas en clase basadas en la teoría estudiada <i>Pràctiques en classe basades en la teoría estudiada</i>	1,2,3,4,5	15,25
Tutoria <i>Tutoría</i>			
Avaluació <i>Evaluación</i>	Examen final <i>Exàmen final</i>	1,2,3,4,5	6

		SUBTOTAL	56,25
5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprendentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Preparación de las clases semanales <i>Preparación de les classes setmanals</i>	1,2,3,4,5	24
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Comentario de textos y realización de trabajos. <i>Comentari de textos i realització de treballs.</i>	1,2,3,4,5	19,75
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>			
		SUBTOTAL	43,75
		TOTAL	100

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves esrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuels,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, cuaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'avaluació INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprendentatge evaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
- Actitud, participación activa y asistencia. - <i>Actitud, participació activa i assistència.</i>		10%
- Trabajos, comentarios de texto y debates. - <i>Treballs, comentaris de text I debats.</i>		40%
- Dos exámenes teórico-prácticos durante el curso, uno a lo largo del mes de enero que se decidirá en función de los contenidos tratados, y otro en el periodo oficial de exámenes de final de curso, entre finales de mayo y principios de junio. - <i>Dos exàmens teòricopàctic durant del curs, un al llarg del mes de gener que es decidirà en funció del continguts tractats, i un altre en el període oficial d'exàmens de final de curs, entre finals de maig i principis de juny.</i>	1, 2, 3, 4, 5	50%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

Actitud, participación y asistencia

- Se valorará, además de la asimilación de los contenidos de la materia por parte del alumnado, la participación en las clases e interés por la materia, el sentido crítico, la elocuencia, la expresión escrita correcta, clara y elaborada y si se da el caso, el trabajo en equipo.
- Se entiende por "participación activa en clase" la implicación en todas las actividades de aula, incluyendo: la lectura previa de materiales y toda intervención oral en los debates suscitados en torno a los contenidos discutidos, en la que se demuestre el dominio de la materia en cuestión. Este concepto de la evaluación se observará y evaluará en todas las sesiones de clase.
- La evaluación continua a través de la asistencia, la participación y los trabajos semanales que se vayan planteando, implica la asistencia constante a las clases. La ausencia sin justificar al 20% de las clases (8 sesiones) implica la pérdida del derecho a la evaluación continua, por tanto, en este caso, la evaluación estará basada en un solo examen global sobre todos los materiales y lecturas trabajados durante el curso.
- Los controles de lectura y las actividades de clase sólo podrán recuperarse en caso de ausencia por causa mayor justificada documentalmente.
- Se controlará semanalmente en el cuaderno de notas del profesor.

Examen teórico-práctico

- Cada una de las pruebas teórico-prácticas se ajustarán a los contenidos temáticos desarrollados hasta ese momento. Existe la posibilidad de recuperar en las convocatorias de junio y julio los semestres no superados.
- Copia en exámenes o trabajos se calificará con puntuación 0.
- No presentarse a un examen por motivos no justificados implica una calificación de 0 a la hora de realizar la media de la evaluación.

Trabajos periódicos

- Una nota añadida a la media de las pruebas escritas por la presentación de los trabajos requeridos durante el curso: lecturas, comentarios de artículos especializados, búsqueda y reconstrucción documental, proyectos, ejercicios prácticos, etc.
- Es conveniente que cada estudiante presente al final de curso un dossier con los trabajos realizados.
- El retraso en la entrega de prácticas/actividades/ensayos de clase se penalizará a razón de 0,5 ptos./día de retraso, hasta un máximo de tres días. No se aceptarán trabajos entregados con más de tres días de retraso.

Criterios generales

- La copia o plagio en cualquier actividad evaluable, especialmente en los exámenes, se calificará con un 0.
- Las faltas de ortografía se penalizarán en todo tipo de actividad que implique la escritura a razón de -0,2ptos./falta.
- Es condición *sine qua non* aprobar (con un 5.0 como mínimo) cada una de las secciones de la evaluación por separado para superar la asignatura.
- La escala de evaluación es la siguiente: 0 – 4.9: Suspenso (SS); 5 – 6.9: Aprobado (AP); 7.0 – 8.9: Notable (NT); 9.0 – 10: Sobresaliente (SB).
- El “No Presentado/a” se considerará una condición, siempre entendida como excepcional, y no una calificación. Esta valoración dependerá de la consideración de la dirección del centro a través de la documentación que demuestren las circunstancias causantes del “No presentado/a de modo que esta queda excluida del rango de calificaciones posibles otorgadas por el profesor de la asignatura” (RESOLUCIÓN de 22 de julio de 2022, de la Dirección del ISEACV, por la que se dictan instrucciones para el curso 2022-2023 en los centro que imparten enseñanzas artísticas superiores).
- La mención de Matrícula de Honor podrá ser otorgada a alumnos o alumnas que hayan obtenido una calificación igual o superior a 9.0. Su número no podrá exceder del cinco por ciento de los estudiantes matriculados en una asignatura en el correspondiente curso académico, salvo que el número de estudiantes matriculados sea inferior a 20, en cuyo caso se podrá conceder una sola Matrícula de Honor. Cuando el cinco por ciento resulte un número con decimal, se redondeará al número entero siguiente.

Calificación

- El aprobado global de la asignatura implica haber superado cada uno de los bloques especificados en el apartado anterior con una calificación mínima de 5.
- Los bloques que no hayan sido superados con dicha calificación, podrán ser recuperados de formas independiente, manteniendo aquellos que sí hayan alcanzado la calificación mínima exigida.
- Los requisitos para recuperar los bloques no superados serán los mismos que los planteados en la convocatoria ordinaria.

Actitud, participación i assistència

- Es valorarà, a més de l'assimilació dels continguts de la matèria per part de l'alumnat, la

participació en les classes i interès per la matèria, el sentit crític, l'eloqüència, l'expressió escrita correcta, clara i elaborada i si es dóna el cas, el treball en equip.

- S'entén per "participació activa a classe" la implicació en totes les activitats d'aula, incloent: la lectura prèvia de materials i tota intervenció oral en els debats suscitats entorn dels continguts discutits, en la qual es demostri el domini de la matèria en qüestió. Aquest concepte de l'avaluació s'observarà i avaluarà en totes les sessions de classe.
- L'absència sense justificar al 20% de les classes (8 sessions) implica la pèrdua del dret a l'avaluació contínua, per tant, en aquest, cas l'avaluació estarà basada un sol examen global sobretot els materials i lectures treballats durant el curs.
- Els controls de lectura i les activitats de classe només podran recuperar-se en cas d'absència per causa major (malaltia o mort d'un familiar) justificada documentalment.
- Es controlarà setmanalment en el quadern de notes del professor.

Exàmen teoricopràctic

- Cada una de les proves teoricopràctiques s'ajustaran als continguts temàtics desenrotllats fins a eixe moment. Hi ha la possibilitat de recuperar en les convocatòries de juny i juliol els semestres no superats
- Còpia en exàmens o treballs es qualifica amb puntuació 0.
- No presentar-se a un examen per motius no justificats implica una qualificació de 0 a l'hora de fer la mitjana de l'avaluació.

Treballs periòdics

- Una nota afegida a la mitjana de les proves escrites per la presentació dels treballs requerits durant el curs: lectures, comentaris d'articles especialitzats, cerca i reconstrucció documental, projectes, exercicis pràctics, etc.
- És convenient que cada estudiant entregue a final de curs un dossier amb els treballs realitzats.
- El retard en el lliurament de pràctiques / activitats / assajos de classe es penalitzarà a raó de 0,5 ptos./día de retard, fins a un màxim de tres dies. No s'acceptaran treballs entregats amb més de tres dies de retard.

Criteris generals

- La còpia o plagi en qualsevol activitat avaluable, especialment en els exàmens, es qualificarà amb un 0.
- Les faltes d'ortografia es penalitzaran en tot tipus d'activitat que impliqui l'escriptura a raó de -0,2ptos. / Falta
- És condició sine qua non aprovar (amb un 5.0 com a mínim) cadascuna de les seccions de l'avaluació per separat per a superar l'assignatura.
- L'escala d'avaluació és la següent: 0 - 4.9: Suspens (SS); 5 - 6.9: Aprovat (AP); 7.0 - 8.9: Notable (NT); 9.0 - 10: Excel·lent (SB).
- El "No Presentat/da" es considerarà una condició, sempre entesa com a excepcional, i no una qualificació. Esta valoración dependrà de la consideración de la dirección del centre a través de la documentación que demostre les circumstàncies causants del "No presentat/da" de manera que aquesta queda exclosa de la franja de qualificaciones posibles atorgades pel professor de l'assignatura. (RESOLUCIÓ de 22 de juliol de 2022, de la Direcció de l'Institut Superior d'Ensayaments Artísticos de la Comunitat Valenciana, per la qual es dicten instruccions per al curs 2022-2023 en els centres que imparten ensenyaments artístics superiors)
- La menció de matrícula d'honor podrà ser atorgada a estudiants que hagin obtingut una qualificació igual o superior a 9.0. El seu nombre no podrà excedir del cinc per cent dels estudiants matriculats en una assignatura en el corresponent curs acadèmic, llevat que el nombre d'estudiants matriculats siga inferior a 20, en aquest cas es podrà concedir una sola matrícula d'honor. Quan el cinc per cent resulti un número amb decimal,

s'arrodonirà a l'enter següent.

Qualificació

- L'aprovat global de la asignatura implica haver superat cada un dels blocs específicats en l'apartat anterior amb una qualificació mínima de 5.
- Els blocs que no hagen sigut superats amb dita qualificació, podran ser recuperats de forma independent, mantenint aquells que sí que hagen aconseguit la qualificació mínima exigida.
- Els requisits per a la recuperació dels blocs no superats seran els mateixos que els plantejats en la convocatòria ordinària.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

(Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

- Cada uno de los bloques temáticos en que se han dividido los contenidos se valorarán de forma independiente, de manera que solo se habrá de recuperar uno de ellos, si es que no se ha superado la puntuación de 5 requerida para aprobar.
- Cada un dels blocs temàtics en què s'han dividit els continguts es valoraran de forma independent, de manera que només s'haurà de recuperar un d'ells, si és que no s'ha superat la puntuació de 5 requerida per a aprovar.
- En la convocatoria de julio el alumnado se examinará únicamente del semestre o semestres que no hayan superado la puntuación de 5 requerida. Además, se establecerá una fecha previa a la del examen para entregar los trabajos relacionados con el semestre o semestres a evaluar y que hayan sido propuestos durante el curso para la evaluación.
- A la convocatòria de juliol l'alumnat s'examinarà únicament del semestre o semestres que no hagen superat la puntuació de 5 requerida. A més, s'establirà una data previa a la del examen per a entregar els treballs relacionats amb el semestre o semestres a evaluar i que hagen sigut proposats durant el curs per a l'valuació.
- Aquel alumnado que no haya obtenido el aprobado por no haber entregado algunos de los trabajos o menos alguna de las actividades, tan sólo deberá presentar lo que le falte.
- Aquell alumnat que no haja obtingut l'aprovat per no haver entregat alguns dels treballs o menys alguna de les activitats, tan sols haurà de presentar el que li falte.

7 Bibliografia

Bibliografía

- CÁMARA, Enrique. Etnomusicología. Madrid: Ediciones del ICCMU, 2002.
- CRUCES, Francisco et al. Las Culturas Musicales. Lecturas de Etnomusicología. Madrid: Trotta, 2001.
- DÍAZ VIANA, Luis: Música y Culturas. Una aproximación antropológica a la etnomusicología. Madrid: Edema, 1993.
- MALM, William P. Culturas musicales del Pacífico, el cercano Oriente y Asia. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
- NETTL, Bruno. Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales. Madrid: Alianza Música, 1996.
- REIG, Jordi: La música tradicional valenciana. Una aproximació etnomusicològica. Institut Valencià de la Música - Generalitat Valenciana, 2011.

